

Energi- och klimatstrategi inklusive handlingsplan för Alvesta kommun

Antaget av kommunfullmäktige 2015-10-27 § 134

Inledning

Denna energi- och klimatstrategi inkl. handlingsplan ersätter energi- och klimatstrategin som antogs av kommunfullmäktige 2011-04-27 § 64. Energi- och klimatstrategin utgör även kommunens energiplan enligt Lagen om kommunal energiplanering samt energi- och åtgärdsplan för Borgmästaravtalet.

Det övergripande målet för energi- och klimatstrategin är att den direkta användningen av fossila bränslen i kommunen senast år 2030 i princip ska ha upphört.

Energi- och klimatstrategin innehåller en del som avser kommunens ansvarsområde och en del som avser kommunen som geografiskt område. Åtgärderna i handlingsplanen syftar till att nå kommunens mål, men även till att nå de nationella och regionala målen. Några av åtgärderna avser en anpassning till kommande klimatförändringar.

Till Energi- och klimatstrategin finns även en faktadel som redovisas i bilaga 1.

Förklaring till förkortningar som används i följande handlingsplaner:

Ks = kommunstyrelsen

Kf = kommunfullmäktige

KLK = kommunledningskontoret

FSP = förvaltningen för samhällsplanering

OF = omsorgsförvaltningen

UF = utbildningsförvaltningen

Ansvarig innebär ansvar för att ta fram underlag om beslutet fattas av kf, ks eller annan nämnd /styrelse.

Med kommunens ansvarsområde avses kommunorganisationen och de kommunägda bolagen

Med kommunen som geografiskt område avses all verksamhet inom kommunens gränser; såväl privatpersoners, privata företags som offentliga organisationers verksamhet

Innehållsförteckning

1. Kommunens ansvarsområde	4
1.1 Mål att uppnå:	4
1.1.1 Till och med år 2020	4
1.2 Handlingsplan för att nå målen till och med år 2020	5
2. Kommunen som geografiskt område	12
2.1 Mål att uppnå:	12
2.1.1 Till och med år 2020	12
2.1.2 Till och med år 2030	12
2.2 Handlingsplan för att nå målen till och med år 2020	13

1. Kommunens ansvarsområde

1.1 MÅL ATT UPPNÅ:

1.1.1 Till och med år 2020

- År 2020 skall energiförbrukningen i kommunkoncernens egna fastigheter ha minskat med 20 % jämfört med 2009 (normalårskorrigerat, angivet i kWh/m²).
- År 2020 skall alla kommunkoncernens personbilar/lätta lastbilar köras på förnybara drivmedel (ägda/leasingbilar)
- År 2020 skall kommunkoncernens egna personbilstransporter (inkl. lätta lastbilar) ha minskat med 5 % jämfört med år 2013 räknat på antal km/anställd.

1.2 HANDLINGSPLAN FÖR ATT NÅ MÅLEN TILL OCH MED ÅR 2020

1.2.1 Satsning på förnybar energi och ny teknik

Åtgärd	Tidplan	Möjlig besparing	Kostnad	Ansvarig	Anmärkning
<p>1 Vid ny- och ombyggnation av kommunkoncernens byggnader installeras förnybar energikälla. <i>Definitionen av ny- och ombyggnad är att byggnadsmälan eller bygglov krävs enligt BBR.</i></p>	2015-2020	Mellan	Liten - Stor	Fastighetsägaren	Innebär minskad miljöpåverkan
<p>2 Vid om – och nybyggnation skall inriktningen vara följande om kommunen är hyresgäst:</p> <p><u>Bostäder</u> Fjärrvärme max 60kWh/m² El max 40 kWh/m²</p> <p><u>Lokaler</u> Fjärrvärme max 55 kWh/m² El max 40 kWh/m²</p> <p>Gäller även om byggnaden hyrs</p> <p>På sikt, dock senast år 2020, gäller ovanstående riktlinjer även kommunkoncernens hyreshus</p>	Vid nybyggnation	Stor	Stor	Fastighetsägaren Vid förhyrning ansvarar den som skriver under hyresavtalet	Innebär långsiktigt minskade kostnader
<p>3 Kommunkoncernen ska fortsätta köpa miljömärkt el till sina verksamheter</p>	2015-2020	Minskade utsläpp av koldioxid	Liten	Upphandlare	Cirka 20 GWh

Åtgärd	Tidplan	Besparing	Kostnad	Ansvarig	Anmärkning
4 Fortsatt fjärrvärmeutbyggnad och ökad kapacitet i fjärrvärmeverken, t.ex. kraftvärme	2015-2020	Stor	Stor	Alvesta Energi	
5 Utredda förutsättningarna för och/eller bygga ut fjärrkyla i Alvesta	Slutet av perioden	Utredning=ingen Utbyggnad=stor	Liten - Stor	Alvesta Energi	
6 Utredda förutsättningarna för att använda överskottet av biogas från Alvesta reningsverks biogasanläggning.	2018	-	Liten	FSP	Om överskottet inte kan användas måste metangasen facklas bort
7 Se över möjligheterna att ansluta fler fastigheter till den pelletseldade närvärmecentralen i Torpsbruk	2015	-	Liten	AllboHus Fastighet	Om fler fastigheter senare ansluts blir pann-effektiviteten bättre
8 Aktivt stödja framtagandet av förnybar energi, t.ex. biogas	2015-2020	Mellan - Stor	Liten – stor	Alla	Miljövinst genom minskade utsläpp av koldioxid
9 Undersöka förutsättningarna för att installera solvärme/solceller vid all nybyggnation med målsättningen att solvärme/solceller installeras	2015-2020	Undersöka= liten Installation= Mellan – stor	Liten - stor	Fastighetsägaren	Ofta lönsamt på sikt. Även pedagogiskt viktigt på skolor + förskolor
10 Påbörja arbetet med att undersöka förutsättningarna för att installera solvärme/solceller i befintliga byggnader och där så är lämpligt installera solvärme/solceller	2016-2020	Undersöka= liten Installation= Mellan – stor	Liten - stor	Fastighetsägaren	Ofta lönsamt på sikt. Även pedagogiskt viktigt på skolor + förskolor

1.2.2 Hushållning med energi och klimatgaser

	Åtgärd	Tidplan	Möjlig besparing	Kostnad	Ansvarig	Anmärkning
1	Vidta åtgärder för att göra byggnader som kommunkoncernen redan äger eller hyr mer energieffektiva	2015-2020	Mellan – stor	Mellan - stor	Fastighetsägaren	
2	Införa ekonomiska incitament för energi-besparingar i kommunens verksamhet, t.ex. införa kallhyra och/eller förbättra uppföljningen till verksamhetsutövarna	2015-2019	Mellan	Liten	Ks	Installation av undermätare i vissa fall. På sikt minskad kostnad.
3	Belysningsåtgärder: Förbättrad tidsstyrning, nyare armaturer, sektionering och anpassning efter verksamheternas behov	2015-2020	Liten – mellan	Liten	Fastighetsägaren	
4	Införa/förnya styr- och övervakning i fastigheter där behov finns.	2015-2020	Mellan	Mellan	Fastighetsägaren	
5	Energieffektivisera på VA-verken, t.ex. byte till effektivare motorer	2015-2020	Mellan	Mellan	FSP	Innebär minskade driftskostnader
6	Energieffektivisera sporthallen i Alvesta Byte av ventilation och fönster i entrén	2015-2020	Stor	Stor	KLK	
7	Anpassning och driftoptimering av värme, kyla, inkl. frikyla, och ventilation till verksamhetens behov	2015-2020	Mellan	Mellan	Fastighetsägaren	
8	Utforma renhållningstaxan så att den gynnar återvinning och minimerar mängden avfall och transporter	2015-2020	Mellan	Liten	Beslutande: Kf Ansvarig: ARAB	

Åtgärd	Tidplan	Möjlig besparing	Kostnad	Ansvarig	Anmärkning
9 Utbildning av personal om matens påverkan på klimatet	2015-2020	Liten	Liten	UF och OF	Miljövinst
10 Införa incitament för energibesparing i reglerna för föreningsbidrag	2016-2017	Mellan	Ingen extra kostnad	Beslutande: Kf Ansvarig: KLK	
11 Revidera upphandlings- och inköspolicyn som även ska innehålla att avtalen utformas med tydliga energi- och miljökrav och hur dessa ska värderas	2015	Mellan	Personella resurser	Beslutande: Kf Ansvarig: KLK	Kan på sikt innebära stora besparingar
12 Tillämpa miljöstyrningsrådets kriterier (konkurrensverkets kriterier för hållbar upphandling) eller motsvarande krav vid upphandlingar. Detta gäller även vid köp av tjänster där det är tillämbart	2015-2020	Stor	Personella resurser	Upphandlare	
13 Ta fram en modell för hur kommunkoncernen ska arbeta med livscykelanalyser vid investeringar	2016	Liten - stor	Liten	KLK	

1.2.3 Fysisk planering för effektivare energianvändning

Åtgärd	Tidplan	Möjlig besparing	Kostnad	Ansvarig	Anmärkning
1 Ta fram en energiplan för fjärrvärme- och närvärmeutbyggnaden i kommunen	2015	-	Personella resurser	Beslutande: Ks Huvudansvarig: KLK	Miljövinst om fler kan anslutas till fjärrvärme-/närvarmenätet
2 Fortsätta förtäta och utveckla fjärr- och närvärme där så är möjligt och ekonomiskt försvarbart	2015-2020	Mellan	Mellan	Alvesta Energi Allbohus Fastighet	
3 Vid all planering arbeta för att minska utsläppen från transporter	2015-2020	Mellan	Mellan	Alla förvaltningar och bolag	Miljövinst
4 Utveckla och öka möjligheterna för företag att transportera gods på järnväg	2015-2020	Stor	Stor	Huvudansvarig: KLK	Miljövinst
5 Anordna pendelparkeringsplatser där behov finns	2015-2020	Mellan	Mellan	Huvudansvarig: FSP	Miljövinst
6 Ta fram en cykelplan för kommunen	2015	-	Liten	Beslutande: Ks Ansvarig: FSP	

1.2.4 Transporter och kommunikation

Åtgärd	Tidplan	Möjlig besparing	Kostnad	Ansvarig	Anmärkning
1 Utbildning i sparsam körning obligatorisk för alla tillsvidareanställda som kör bil i tjänsten	2015-2020	Mellan	Liten-mellan	Verksamhets-ansvariga	Innebär lägre driftskostnader
2 Verka för fler avgångar med tåg och förbättrade kollektivtrafiklösningar samt att fler reser med kollektivtrafiken	2015-2020	Stor	Liten - stor	KLK	Miljövinst
3 Införa ett ruttoptimeringssystem för Skolskjutsresorna och hemtjänstresorna	2015-2016	Liten-mellan	Liten-mellan	UF+OF	
4 Se över organisationen av mattransporterna mellan tillagnings- och mottagningsköken	2015	Liten-mellan	Personella resurser	UF	
5 Datorisering och modernisering av Moheda reningsverk samt 6 pumpstationer	2015	Liten-mellan	Liten-mellan	FSP	Innebär även kvalitativ förbättring
6 Datorisering och modernisering av Moheda vattenverk, Vislanda och Alvesta reningsverk	2015-2020	Liten-mellan	Liten-mellan	FSP	Innebär förutom färre resor även kvalitativ förbättring
7 Ta fram en avvecklingsplan för personbilar och lätta lastbilar som körs på fossilt bränsle för att nå målet till 2020.	2015-2016		Liten	Samtliga förvaltningar och bolag	Följderna av avvecklingsplanen innebär minskade utsläpp

1.2.5 Klimatanpassning

Åtgärd	Tidplan	Möjlig besparing	Kostnad	Ansvarig	Anmärkning
1 Ta fram en klimatnorm med kriterier för inomhusklimatet i kommunens olika verksamhetslokaler	2016	-	Personella resurser	Beslutande: Ks Huvudansvarig: KLK	
2 Ta fram en rutin för reservkraftverkens användning	2015	-	Personella resurser	KLK	
3 Alla äldreboenden har reservkraft eller har förberett för mobil installation	2020	-	Mellan-stor	Fastighetsägaren	
4 Upprätta en officiell lista på trygghets- punkter (värmestuga, el, dusch m.m.)	2015	-	Personella resurser	KLK	
5 Upprätta en alternativ stabsplats för krisledningsorganisation och krisledningsnämnd	2015-2020	-	500 000 – 750 000	KLK	

2. Kommunen som geografiskt område

2.1 MÅL ATT UPPNÅ:

2.1.1 Till och med år 2020

- Utsläppet av koldioxid från direkt användning av fossila bränslen i Alvesta kommun ska till år 2020 ha minskat till 1,4 ton per år och per kommuninvånare
- 70 % av den totala energianvändningen i Alvesta kommun kommer från förnybara källor
- Användningen av förnybara drivmedel uppgår till 30 %

2.1.2 Till och med år 2030

- Den direkta användningen av fossila bränslen har i princip upphört i Alvesta kommun till år 2030

2.2 HANDLINGSPLAN FÖR ATT NÅ MÅLEN TILL OCH MED ÅR 2020

2.2.1 Satsning på förnybar energi och ny teknik

Åtgärd	Tidplan	Möjlig besparing	Kostnad	Ansvarig	Anmärkning
1 Stimulans för de som bygger passivhus eller plusenergihus, t.ex. lägre tomtpris	2015-2017	Stor	Liten	Kommunen och fastighetsägare	
2 Nybyggnation inriktas på s.k. passivhus och plusenergihus	2015-2020	Stor	Mellan	Kommunen och fastighetsägare	Innebär besparing på sikt
3 Utbildnings- och informationsinsatser gentemot allmänhet, föreningar och företag	2015-2020	Mellan	Liten	Alla	
4 Bilda företagsnätverk i syfte att bl.a. sprida goda exempel inom energi- och klimatområdet	2015-2020	Mellan	Liten	Alla	

2.2.2 Hushållning med energi och klimatgaser

	Åtgärd	Tidplan	Möjlig besparing	Kostnad	Ansvarig	Anmärkning
1	Minska spillvärmens och därefter öka användningen av spillvärme	2015-2020	Stor	Liten – Mellan	Företagen	
2	Undersöka behovet av utbildning och åtgärder för att minska energianvändningen inom företagen	2015-2020	Mellan	Liten	Alla	
3	Samarbete med branschorganisationer för att minska energianvändningen	2015-2020	Mellan	Liten	Alla	
4	Energieffektivisera inom industri och lantbruk	2015-2020	Mellan	Liten-mellan	Företagen	Lönsamt på sikt

2.2.3 Fysisk planering för effektivare energi-användning

	Åtgärd	Tidplan	Möjlig besparing	Kostnad	Ansvarig	Anmärkning
1	Minska andelen korta biltransporter bl.a. genom att underlätta för cykeltrafik	2015-2020	Stor	Liten-mellan	Kommunen, Trafikverket och företagen	

2.2.4 Transporter och kommunikation

Åtgärd	Tidplan	Möjlig besparing	Kostnad	Ansvarig	Anmärkning
1 Resvaneundersökning och information om kollektivresor	2015-2020	-	Liten - Mellan	Kommunen i samverkan med Region Kronoberg	
2 Fortsatt utbyggnad av IT-infrastrukturen för att minska transportbehovet	2015-2020	Stor	Stor	KLK och näringslivet	Miljövinst
3 Arbeta för att öka andelen gods på järnväg	2015-2020	Stor	Liten	Alla	Miljövinst
4 Verka för att handeln av närproducerade varor ökar	2015-2020	-	Liten	Alla	Miljövinst